Nisam izostao ni iz jedne bitke Allahovg Poslanika, s.a.v.s., osim Pohoda na Tebuk. Istina, izostao sam iz bitke na Bedru, ali niko nije kuđen za izostanak iz te bitke.

Od Abdullaha b. Ka'ba b. Malika, koji je bio potomak i vodič Ka'ba b. Malika nakon što je oslijepio, radijallahu anhu, prenosi se da je kazao: - Čuo sam Ka'ba b. Malika, r.a., da lično kazuje o svome izostanku od slijeđenja Allahovog Poslanika, s.a.v.s., u Pohodu na Tebuk. Ka'b kazuje: - Nikad nisam izostao iz bitke koju je vodio Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, osim iz Pohoda na Tebuk. Jesam izostao iz Bitke na Bedru, međutim, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nije zamjerio onom ko je izostao iz te bitke jer je on s muslimanima izišao da presretne kurejšijski karavan. Allah je dao da se muslimani sukobe s neprijateljem bez prethodnog dogovora o sukobu. Prisustvovao sam s Allahovim Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, na Akabi, u noći kad smo dali prisegu za islam. Više volim što sam tu noć bio prisutan nego da sam bio prisutan na Bedru, iako je Bedr u narodu poznatiji od te noći. Eto, kad sam izostao iz Pohoda na Tebuk, bio sam jači i daleko spremniji nego ikad ranije. Tako mi Allaha, prije toga nikad nisam posjedovao dvije jahalice, a tad sam ih imao. Allahov je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, krenuo u taj pohod po velikoj vrućini, a nije kretao na takav put što nije dao da se pomisli da će na drugu stranu, osim u tom pohodu. Krenuo je na daleki put kroz pustinju i u susret brojnom neprijatelju. Objelodanio je to muslimanima kako bi se mogli pripremiti za borbu. Obavijestio ih je kamo ih planira povesti. S Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, bilo je mnogo muslimana. Njihova imena ne bi se mogla zapisati ni u jednu knjigu. Ka'b kazuje: - Ko god je želio da ne sudjeluje u tom pohodu, nadao se da to neće biti primijećeno, osim ako to Objavom ne bude razotkriveno. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, krenuo je kad su plodovi bili zreli i kada je bilo hlada. To me je najviše privlačilo. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i muslimani bili su se spremili. I ja sam počeo raniti da bih se spremio i krenuo s njima, ali bih se vraćao ne uradivši ništa. Boljelo me je to što kad bih izašao među one koji su ostali, nakon što je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, već otišao, nisam naišao ni na koga ko je bio na mom stepenu. Tu su bili samo ljudi koji su ogrezli u licemjerstvu ili oni kojima je Allah dao opravdanje da izostanu – slabi i iznemogli. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nije me spominjao sve dok nije stigao do Tebuka. Na Tebuku, dok je sjedio sa ashabima, upitao je: 'Šta bi s Ka'bom b. Malikom?' Neki čovjek iz plemena Benu Selima reče: 'Zadržala su ga je njegova dva ogrtača! Gledao ih je i divio im se, Allahov Poslaniče!' Muaz b. Džebel kaza: 'Loše je to što si rekao! Tako mi Allaha, Allahov Poslaniče, mi o njemu znamo samo dobro.' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na to ništa nije rekao. Dok smo tako sjedili, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, vidio je čovjeka u bijelom koji se kreće kao da plovi. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Neka ono bude Ebu Hajsema!' Kad,

gle, bio je to Ebu Hajsema el-Ensari. On je taj koji je dao sadaku jedan sa' hurmi, pa su ga licemjeri zbog toga ismijali. Kad je do mene doprla vijest da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, krenuo s Tebuka, ophrvala me velika tuga. Počeo sam smišljati laž govoreći: 'Kako ću se spasiti Poslanikove srdžbe?' U tome će me potpomoći svaki uglednik iz moje rodbine. Kad mi je rečeno da se Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, približio Medini, od mene su otišle sve te lažne kalkulacije. I uvjerio sam se da me od njega ne može ništa spasiti. Odlučio sam da kažem istinu. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, stigao je ujutro. Kad bi došao s putovanja, prvo bi otišao u džamiju i klanjao dva rekata, a potom bi sjeo zbog potrebe ljudi. Kad je to učinio, došli su mu oni koji su izostali iz pohoda, počeli se pravdati, zaklinjati... Bilo ih je osamdeset i nekoliko. Poslanik je, sallallahu alejhi ve sellem, od njih prihvatao opravdanja, uzimao od njih prisegu, zatražio oprost za njih, a njihove tajne prepustio Allahu. Kad sam ja došao na red, nakon što sam nazvao selam, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, se nasmiješio osmijehom onog ko je ljut. Potom je rekao: 'Priđi!' Prišao sam i sjeo ispred njega. Upitao me je: 'Šta je uzrok tvog izostanka? Zar nisi bio kupio jahalicu?' Rekao sam: 'Allahov Poslaniče, tako mi Allaha, da sjedim ispred bilo koga drugog, a ne ispred tebe, opravdao bih se jer sam veoma rječit. Međutim, znam: ako bih smislio kakvu laž kojom bih te odobrovoljio, ubrzo bi Allah dao da me zamrziš i naljutiš se na mene. A ako ti danas kažem istinu, pa makar se ti na mene naljutio, nadam se da će mi Allah na kraju dati dobro. Tako mi Allaha, ja nisam imao nikakvo opravdanje. Tako mi Allaha, ja nikada nisam bio jači niti bogatiji kao onda kad sam izostao.' Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Ovaj je istinu kazao! Idi i čekaj dok Allah ne donese presudu u vezi s tebom.' I ja sam otišao. Ljudi iz plemena Benu Selima veoma su se uznemirili. Išli su za mnom govoreći mi: 'Tako nam Allaha, ne znamo da si prije ovoga počinio neki grijeh. Zar nisi mogao da se izviniš Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, kao što su mu se izvinili ostali koji su izostali! Dovoljno ti je bilo za tvoj grijeh, Poslanikovo, sallallahu alejhi ve sellem, traženje oprosta za tebe.' Tako mi Allaha, toliko su me korili da sam htio da se vratim Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i da poreknem ono što sam mu rekao. Potom sam im rekao: 'Je li se još ikome ovako desilo?' Rekli su: 'Jest, još dvojici. Rekli su isto što si ti rekao, i rečeno im je isto što i tebi.' Upitao sam: 'Ko su oni?' Oni kazaše: 'Murara b. Rebia el- A'mri i Hilal b. Umejja el-Vakifi.' Bila su to dobra dva čovjeka koja su služila za primjer i sudjelovala u bici na Bedru. Kad su ih spomenuli, ja sam otišao. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, potom je zabranio ljudima da govore samo s nama trojicom, ali ne i s ostalima koji su izostali iz pohoda. Ljudi su se distancirali od nas. Promijenili su svoj odnos prema nama tako da sam stekao dojam da Zemlja nije ona ista Zemlja na kojoj sam živio. U takvom stanju ostali smo pedeset noći. Moja dva prijatelja su potpuno klonula. Zatvorili su se u kuće i plakali. Ja sam bio najmlađi i najizdržljiviji. Odlazio sam u džamiju na skupne namaze. Hodao sam čaršijom, ali sa mnom niko nije govorio. Dolazio bih Allahovu Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, nazivao mu selam kad bi on sjedio u džamiji poslije namaza. Govorio bih u sebi: 'Je li Poslanik uopće pokrenuo usne i uzvratio mi na selam, ili nije!?' Potom bih klanjao blizu njega i kriomice bih ga gledao. Kad bi pristupao namazu, pogledao bi u mene; kad bih ja pogledao u njega, okrenuo bi se od mene. Kad se takvo ponašanje muslimana prema meni odužilo, otišao sam i preskočio preko zida Ebu Katadinog palmovika. On je bio moj amidžić i meni najdraži čovjek. Nazvao sam mu selam, a on mi, tako mi Allaha, nije odgovorio. Rekao sam mu: 'Ebu Katada, zaklinjem te Allahom, znaš li da ja volim Allaha i

Njegovog Poslanika?' Šutio je. Ponovio sam to, opet sam ga zakleo. On samo reče: 'Allah i Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, najbolje znaju.' Zaplakao sam, okrenuo se i vratio preko zida. Dok sam išao medinskom čaršijom, sreo sam Nabatejca iz Šama. Došao je sa prehrambenom robom da je prodaje u Medini. Pitao je: 'Ko je Ka'b b. Malik?' Ljudi su počeli pokazivati na mene. Prišao mi je i predao mi pismo od Gassanskog kralja. Znao sam čitati, pa sam ga pročitao. U njemu je pisalo sljedeće: 'Saznali smo da se tvoj prijatelj prema tebi grubo ponio! Allah te nije obavezao da živiš u poniženju, niti da trpiš uzurpaciju prava. Pridruži se nama. Mi ćemo ti dati sve pogodnosti.' Kad sam pročitao to pismo, pomislio sam: 'Ovo je još jedno iskušenje.' Ušao sam u kuću i spalio ga. Nakon što je prošlo četrdeset od pedeset dana, objava nije dolazila. Potom je izaslanik Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, došao i rekao mi: 'Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naređuje ti da se ne približavaš svojoj ženi.' Upitao sam: 'Da je razvedem ili šta da radim?' On reče: 'Nemoj se razvesti nego joj se ne približavaj.' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio je i onoj dvojici isto što i meni. Rekao sam svojoj ženi: 'Idi kod svojih i budi kod njih dok Allah ne presudi u pogledu ovog!' Supruga Hilala b. Umejje posjetila je Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i rekla: 'Božiji Poslaniče, Hilal b. Umejja iznemogli je starac koji nema sluge, pa da li mi dozvoljavaš da ga opslužujem?' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Da, ali pod uvjetom da ti se ne približava.' Ona reče: 'Tako mi Allaha, on nema potrebe ni za ženom. Tako mi Allaha, on plače od početka ovog slučaja pa sve do sad.' Neki iz moje porodice sugerirali su mi: 'Da si zamolio Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da tvoja supruga ostane s tobom! To je dozvolio ženi Hilala b. Umejje.' Rekao sam: 'Neću tražiti dozvolu za to od Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem! Ja ne znam šta bi mi Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao ako bih od njega zatražio dozvolu, jer sam mlad.' Tako sam proveo još deset noći. Tako se navršilo pedeset noći otkako je ljudima zabranjeno da govore s nama. Pedesete noći, nakon što sam klanjao sabah na krovu jedne od naših kuća, i dok sam sjedio u onakvom stanju kakvo je Allah spomenuo o nama – da nam je duša bila tijesna i da nam je Zemlja, pored njena prostranstva, postala pretijesna, čuo sam telala s vrha brda Sel' kako iz svega glasa viče: 'Ka'be b. Malik, raduj se!' Pao sam na sedždu. Znao sam da je došao izlaz. Kad je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, klanjao sabah-namaz, obznanio je ljudima da nam je Allah oprostio. Ljudi su počeli da nam čestitaju. Muštuldžije su se uputile prema mojim prijateljima, a jedan čovjek se uputio prema meni na konju. Drugi čovjek iz Eslema krenuo je prema meni pješice. Uspeo se na brdo pa je glas preduhitrio konjanika. Kad mi je došao onaj čiji sam glas čuo, skinuo sam mu svoja dva haljetka i dao sam mu ih kao muštuluk. Tako mi Allaha, tad nisam imao druge odjeće. Posudio sam dva haljetka i obukao ih. Krenuo sam s namjerom da vidim Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Skupine ljudi su me susretale i čestitale mi na primanju pokajanja, govoreći mi: 'Neka ti je ugodan Allahov oprost!' Kad sam ušao u džamiju, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, sjedio je, a oko njega su bili ljudi. Talha b. Ubejdullah je skočio, potrčao prema meni, rukovao se sa mnom i čestitao mi primanje pokajanja. A, tako mi Allaha, nijedan drugi muhadžir nije to učinio. Taj gest Talhin gest nikad nije zaboravio. Ka'b kazuje: - Kad sam nazvao selam Allahovu Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, lice mu je sjalo od radosti. Rekao je: 'Raduj se najsretnijem danu otkako si se rodio!' Upitao sam: 'Je li to od tebe, Allahov Poslaniče, ili od Allaha?' On reče: 'Nije od mene, nego od Allaha!' Kad bi se obradovao, lice Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, zablistalo bi kao mjesec. Upravo po

tome znali bismo da je radostan. Kad sam sjeo pred njega, rekao sam: ‘Allahov Poslaniče, u moje pokajanje ulazi i to da dam svoj imetak Allahu i Njegovu Poslaniku kao sadaku.’ Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: ‘Bolje je da sebi ostaviš dio svog imetka.’ Rekao sam: ‘Ostavit ću svoj udio na Hajberu. Allahov Poslaniče, Allah me spasio zbog iskrenosti. U moje pokajanje ulazi i to da, dok sam živ, govorim samo istinu.’ Tako mi Allaha, ne znam da je ijednom muslimanu Allah dao bolju blagodat od iskrenog govora, koju je meni dao, otkako sam to spomenuo Allahovu Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, pa sve do danas. Tako mi Allaha, ja nisam nikad više naumio da slažem otkako sam to rekao Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem! Nadam da će me Allah sačuvati laži i ubuduće. Potom je Allah Uzvišeni objavio: ‘Allah je oprostio Vjerovjesniku, i muhadžirima i ensarijama, koji su ga u teškom času slijedili, u vrijeme kad se srca nekih od njih zamalo nisu pokolebala. On je poslije i njima oprostio, jer je On prema njima blag i milostiv. A i onoj trojici čiji je slučaj bio odgođen, tako da im je Zemlja, koliko god je bila prostrana, postala tijesna, i kad im se bilo stisnulo u dušama njihovim i kad su uvidjeli da nema utočišta od Allaha nego samo u Njega. On je poslije i njima oprostio da bi se i ubuduće kajali, jer Allah, uistinu, prima pokajanje i milostiv je. O vjernici, bojte se Allaha i budite s onima koji su iskreni’ (et-Tevba, 117–119). Ka’b kazuje: - Poslije islama, Allah mi nije dao veću blagodati od moje iskrenosti prema Allahovu Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, jer mu tad nisam slagao; da sam to učinio, bio bih upropašten kao što su upropašteni oni koji su mu tad slagali. Allah je o njima objavio: ‘Kad se među njih vratite, zaklinjat će vam se Allahom, samo da ih se okanite, pa okanite ih se jer su oni pogan i prebivalište njihovo bit će džehennem kao kazna za ono što su radili. Oni vam se zaklinju zato da biste bili zadovoljni njima. Ako vi budete zadovoljni njima, Allah sigurno nije zadovoljan narodom nevjerničkim’ (et-Tevba, 95, 96). Ka’b kazuje: - Nas trojica bili smo izostavljeni od onih kojima je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, primio opravdanje, nakon što su se zakleli, zatražio za njih oprost i dao im prisegu. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, sačekao je da o našem slučaju presudi Allah. O tome je Uzvišeni rekao: ‘I onoj trojici čiji je slučaj bio odgođen...’ Ono što je Allah ovdje spomenuo ne odnosi se na izostajanje iz pohoda, nego na Poslanikovo, sallallahu alejhi ve sellem, odgađanje našeg problema i odvajanja našeg slučaja od onih koji su mu se zakleli i pravdali i njegovo prihvatanje tog njihovog opravdanja.” (Muttefekun a’lejhi) U jednoj verziji se spominje da je Vjerovjesnik, s.a.v.s., u pohod na Tebuk krenuo u četvrtak, a volio je da krene četvrtkom. U drugoj verziji predaje stoji: A nije dolazio s puta osim po danu, prije podne, a kada dođe, započeo bi sa džamijom u kojoj bi klanjao dva rekata a onda bi sjeo.

[Vjerodostojan] [Muttefekun alejh]

U ovom je predanju Ka’b b. Malik, radijallahu 'anhu, ispričao o svom izostanku iz Pohoda na Tebuk, koji se dogodio devete godine po Hidžri. Taj pohod poduzet je u vrelim danima, onda kad su dospjeli plodovi i dvoličnjaci su tada jasno davali prednost dunjaluku nad ahiretom. Zbog toga su izostali iz ovog pohoda, uživajući u hladu, svježim i suhim hurmama. Razdaljina do Tebuka izgledala im je velika, da Allah sačuva. A o tome govori Allah Uzvišeni u Kur'anu i Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u ovom hadisu. Kad je riječ o iskrenim vjernicima, oni su pošli s Vjerovjesnikom, sallallahu alejhi ve sellem, te njihovu odlučnost nisu umanjili udaljenost Tebuka, a ni ugodni plodovi koji su se tad pojavili. Ashab Ka’b b. Malik izostao je iz ovog pohoda, i to bez opravdanja, a bio je jedan od iskrenih vjernika. Upravo je zato i kazao:

“Da nikada nije izostao iz bitke koju je vodio Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem”- on je bio pravi borac/mudžahid na Božijem putu – “osim bitke na Bedru.” Tu bitku su propustili Ka’b i neki drugi zbog toga što je Allahov Poslanik, s.a.v.s., izišao iz Medine, ne iz razloga da ratuje, tako da zbog toga sa njim nije pošlo nego samo nešto preko tri stotine deset ljudi. Cilj im je bio da zarobe kurejševićku karavanu, deve sa tovarima, koja je iz Šama za Mekku prolazila pored Medine. Zatim je spomenuo sudjelovanje u davanju prisege Vjerovjesniku, s.a.v.s., u noći Akabe na Mini, prije hidžre, kada su prisegnuli na islam Poslaniku, s.a.v.s., te je rekao: “Doista, više volim što sam tu noć bio prisutan nego da sam bio prisutan na Bedru.” Bedr se više spominje tako da je ta bitka poznatija od davanja prisege. A bio je, r.a., u to vrijeme, snažan i u dobrom materijalnom stanju tako da je u vrijeme tog pohoda imao dvije jahalice, iako prije toga ni za jednu bitku nije ih imao. On se bio spremio i pripravio, r.a. U običaju Allahovog Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bilo je da kad god bi htio poći u neki pohod, ne bi muslimanima otkrio svoju namjeru, nego bi se time poslužio kao ratnom taktikom. Jer kad bi obznanio svoje prave namjere, to bi saznao neprijatelj, i moguće je, da bi se za to bolje pripremio, ili bi se povukao sa mjesta koje je bilo meta Allahovog Poslanika, s.a.v.s. Međutim, kad je riječ o ovom pohodu, jasno je naglasio da poduzima vojni pohod na Tebuk, koji je daleko od Medine, te da ide u susret brojnijem neprijatelju, da se ljudi za pohod temeljito pripreme. Osim dvoličnjaka, ljudi koji bijahu ogrezli u licemjerstvu, izostala su tri vjernika: Ka’b b. Malik, Murara b. er-Rebia i Hilal b. Umejja, radijallahu anhum. Oni su izostali zbog neke mudrosti koju je htio Uzvišeni Allah. S Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, bilo je mnogo muslimana. Poveo ih je prema Tebuku. Stigao je na Tebuk, ali nije došlo do bitke, pa su na tom mjestu ostali dvadeset dana a zatim se vratili bez ratovanja. Ka’b b. Malik dalje kazuje kako su se Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i muslimani spremili i krenuli iz Medine. A što se tiče njega, r.a.,on je okasnio. Svako jutro bi spremio jahalicu govoreći: “Stići ću ih!”, a onda ništa ne bi uradio. I tako dan po dan, dok nije potpuno okasnio i više ih ne stiže! Pripovijedao je da ga zaboljelo to što kad bih izašao u čaršiju Medine, u čitavom gradu ne bi naišao ni na jednog ensariju ili muhadžira. Tu su bili samo ljudi koji su ogrezli u licemjerstvu, koje ih je navelo da izostanu, ili oni kojima je Allah dao opravdanje da izostanu. Samog sebe je korio saznanjem kako u Medini nije ostao niko do spomenutih i on sa njima. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nije ga spomenuo niti je pitao za njega sve dok nije stigao do Tebuka. Na Tebuku, dok je sjedio sa ashabima, upitao je: ‘Šta bi s Ka’bom b. Malikom?’ Neki čovjek iz plemena Benu Selim ga ogovori, a Muaz b. Džebel stade u njegovu odbranu, nakon čega Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na to ništa više ne reče, ni onome koji ga je ogovorio niti onome ko se za njega zauzeo. I dok je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bio tako kad vidje čovjeka u bijelom koji se kretao u daljini kao da je priviđenje. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: ‘Neka ono bude Ebu Hajsema el-Ensari!’ Kad ono baš Ebu Hajsema el-Ensari! Ovo je značenje intuitivnog prepoznavanja i želja da dolazeći iz daljine bude baš Ebu Hajsema. On je taj koji je dao sadaku jedan sa’ hurmi, kada je Allahov Poslanik, s.a.v.s., podsticao na milostinju, i kada su ljudi davali svako po svojoj mogućnosti. Kada bi neko došao sa velikom vrijednošću milostinje licemjeri bi kazali: “Ovaj to čini iz licemjerja! Velika milostinja nije u ime Boga!” A kada dođe siromah sa malom vrijednošću kazali bi: “Allah nije u potrebi za ovim tvojim sa’om!” On, r.a., dalje pripovijeda da kad je do njega doprla vijest kako je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, krenuo s Tebuka, počeo je smišljati šta će kazati Allahovom Poslaniku, s.a.v.s., kada se vrati. Htio je da ga obmane ne bi li ga to opravdalo kod Poslanika, s.a.v.s. Uzeo se savjetovati sa razumnim, uglednim rođacima šta će kazati Poslaniku, a.s. Međutim, kazuje on, r.a., kad saznade da se

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, približio Medini, on odbaci sve te lažne kalkulacije, i odluči da Poslaniku, s.a.v.s., kaže istinu. On kazuje da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u Medinu stigao ujutro i prvo navratio u džamiju. Njegov običaj i sunnet bio je kad se vrati u Medinu da prvo klanja. Ušao je u džamiju, klanjao, a potom sjeo sa ljudima. Onda mu dođoše licemjeri koji su izostali iz pohoda bez ikakvog opravdanja. Oni su mu se kleli da su imali neku zapreku, a on se s njima rukovao i tražio za njih oprost. Međutim, da Allah sačuva, to im neće koristiti, jer je Uzvišeni kazao: "Molio ti oprosta za njih ili ne molio, molio čak i sedamdeset puta, Allah im neće oprostiti..." (et-Tevba, 80.). On kazuje: "Što se tiče mene ja sam tvrdo odlučio da Poslaniku, s.a.v.s., kažem samo istinu. Ušao sam u džamiju i nazvao selam, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ljutito se smješkao. Potom je rekao: 'Priđi!' Prišao sam i sjeo ispred njega. Upitao me je: 'Šta je uzrok tvog izostanka?' On je, r.a., rekao: 'Allahov Poslaniče, nemam nikakva opravdanja, nikada do ove bitke nisam imao dvije jahalice, a da sam sjeo pred bilo kojeg ovosvjetskog vladara lahko bih se opravdao jer sam veoma vješt u raspravi – znači da sam sjeo pred bilo koju osobu vladara znao bih kako da se opravdam jer mi je data vještina raspravljanja - međutim, neću ti danas kazivati ono što bi tebe odobrovoljilo pa da ubrzo Allah dadne da me zamrziš zbog toga.' Zbog toga je rekao istinu i obavijestio ga da nema opravdanja ni u fizičkom ni u materijalnom smislu, jer čak kao tada za taj pohod nikad prije nije sastavio dvije jahalice. Allahov Poslanik, sallallahu a'lejhi ve sellem, rekao je: 'Ovaj je istinu kazao!' Dovoljna mu je počast u tome što ga je Poslanik, s.a.v.s., opisao da istinu govori: "Ovaj je istinu kazao! Idi i čekaj dok Allah ne donese presudu u vezi s tobom." I tako je čovjek otišao pomiren sa Božijom odredbom, vjerujući u Njega Uzvišenog, da biva samo ono što On odredi, a ono što On ne želi neće nikad ni biti. Susretali su ga njegovi saplemenici iz plemena Benu Selema i uljepšavali mu mogućnost da sve porekne, govoreći mu: 'Ti nisi prije ovoga počinio neki grijeh. Dovoljno ti je da za tebe zamoli oprost Allahov Poslanik, s.a.v.s. A kada za tebe zamoli Allahov Poslanik, s.a.v.s., Allah će ti oprostiti. Vrati se i poreci. Reci, ja sam imao opravdanje, kako bi za tebe Poslanik, a.s., zatražio oprost, kao što je tražio za one koji su mu dolazili da se opravdaju. Čak je, r.a., htio da to uradi, ali ga je Uzvišeni spasio, odredivši mu ovu veliku vrlinu o kojoj se uče ajeti u Allahovoj knjizi do Sudnjega dana. Potom je pitao svoje sunarodnjake: 'Je li još iko ovako postupio kao što sam ja?' Rekli su: 'Jesu, Hilal b. Umejja i Murara b. er-Rebi'. Rekli su isto što si ti rekao, i rečeno im je isto što i tebi.' On kazuje: "Spomenuli su mi dvojicu dobrih ljudi koji su učestvovali u bici na Bedru. Oni su mi bili uzor." Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio je potom ljudima da prekinu odnose sa njima i da niko sa njima ne govori. Ljudi se distanciraše od njih i nakon toga oni su tumbarali kao da pameti nemaju, činilo im se da ni Zemlja nije ona ista Zemlja koju su poznavali, jer su hodali pa kad selam nazovu, selam se ne prihvata, a ako ih neko sretne, selam im ne naziva. Pa čak ni Vjerovjesnik, s.a.v.s., koji je s najljepšim odgojem i moralom nije ih pozdravljao. Ka'b kazuje: "Dolazio bih Allahovu Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, nazivao mu selam i nisam mogao odrediti je li Poslanik uopće pokrenuo usne i uzvratio mi na selam, ili nije!?" Oni su se našli u takvoj tjeskobi, fizičkoj i duševnoj, da im je sva zemlja tijesnom postala, i pomisliše da se od Allaha ne može skloniti, nego se Njemu pod okrilje staviti. U takvom stanju ostali su pedeset dana dok su ih ljudi izbjegavali ne nazivajući im selam, niti uzvraćajući ako oni nazovu. To ih je dotuklo i potpuno su klonuli i predali se Uzvišenom Allahu. Uz sve to Ka'b nije ostavljao kolektivni namaz. Išao je u džamiju i nazivao selam Allahovom Poslaniku, s.a.v.s. Naposlijetku je i Ka'b počeo izostavljati namaz u džematu, tim više jer nije mogao podnijeti tegobu i nelagodu zbog toga što mu ljudi s kojima obavlja namaz ne upućuju baš nikakve riječi, pa čak ni ukor. On

kazuje: “Što se tiče moja dva prijatelja zatvorili su se u kuće i plakali. Nisu mogli da idu u čaršiju zbog toga što su ih ljudi izbjegavali i niko se nije na njih obazirao, niti ih je pozdravljao, a kada poselame, niko im selam nije uzvraća. Nisu to više mogli podnijeti, ostajali su u kućama i plakali.” Dalje kazuje: “Ja sam bio najmlađi i najizdržljiviji.” Tako je odlazio u džamiju na skupne namaze. Hodao je medinskom čaršijom, a da ga niko ne bi oslovio, jer je Allahov Poslanik, s.a.v.s., naredio da se distanciraju od njih, a ashabi su bili najpokorniji ljudi Allahovom Poslaniku, s.a.v.s. Dalje kazuje: “Potom bih klanjao blizu njega i kriomice bih ga gledao.” Znači: Gledao sam ga ponekad, dok bih klanjao, a kada bih okrenuo namazu on bi pogledao u mene, a kad bih ja pogledao u njega, okrenuo bi se od mene. Sve je to bilo kako bi bi ukazao na žestinu tog izbjegavanja. Dalje kazuje: “Kad se takvo ponašanje muslimana prema meni odužilo, otišao sam i preskočio preko zida Ebu Katadinog palmovika. Nazvao sam mu selam, a on mi, tako mi Allaha, nije odgovorio.” On je bio njegov amidžić i njemu najdraži čovjek, pa i pored svega toga nije mu odgovorio na selam. Sve je to bilo samo iz pokornosti Allahu i Njegovom Poslaniku, s.a.v.s. Rekao mu je: ‘Zaklinjem te Allahom, znaš li da ja volim Allaha i Njegovog Poslanika?’ Šutio je. Dva puta ga je zakleo Allahom, pa ipak mu nije odgovorio. A kada mu je ponovio i treći put: ‘Zaklinjem te Allahom, znaš li da ja volim Allaha i Njegovog Poslanika?’, on samo reče: ‘Allah i Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, najbolje znaju.’ Nije progovorio sa njim! Nije rekao ni: “Da!” Niti: “Ne!” Dalje kazuje da je zaplakao i otišao u čaršiju. Dok je išao medinskom čaršijom, sreo je Nabatejca iz Šama koji je pitao: “Ko će me uputiti Ka’b b. Maliku?’ Rekoh: “Ja sam taj! On mi dade list, a ja sam bio pismen.” To je u to doba bila prava rijetkost. Dalje kazuje: “Pročitao sam pismo, a u njemu je pisalo sljedeće: “Saznali smo da se tvoj prijatelj prema tebi grubo ponio!” Mislio je na Poslanika, s.a.v.s., a bio je to nevjernički vladar plemena Gassan. “Allah te nije obavezao da živiš u poniženju, niti da trpiš uzurpaciju prava. Pridruži se nama pomoći ćemo te imetkom, a možda te počastimo i sa vladarskim položajem.” Međutim, ovdje se radi o vjerniku koji vjeruje u Allaha i Njegovog Poslanika, s.a.v.s., i o onome ko voli Allaha i Njegovog Poslanika, s.a.v.s. On kazuje: “Ovo je, također, samo još jedno iskušenje!” Otišao je do svjetiljke i spalio ga. Nakon što je prošlo četrdeset i pet noći, a objava nije dolazila, Allahov Poslanik, s.a.v.s., posla im naredbu da se ne približavaju svojim ženama. Ka’b je pitao: ‘Da je razvedem ili šta da radim?’ Jer da je tako naredio on bi to sa lahkoćom i učinio, iz pokornosti prema Allahu i Njegovom Poslaniku, s.a.v.s., pa je zbog toga i pitao: ‘Da je razvedem ili šta da radim?’ Izaslanik Allahovog Poslanika, s.a.v.s., kaza: “Allahov Poslanik, s.a.v.s., ti naređuje da ne prilaziš ženi.” I postupio je po vanjskom značenju izraza. Ka’b je rekao svojoj ženi: ‘Idi kod svojih i budi kod njih dok Allah ne presudi u pogledu ovog!’ I ona je otišla u svoj rod. Supruga Hilala b. Umejje posjetila je Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, obaviještavajući ga da je on u potrebi da ga ona služi pošto nema sluge, pa joj je dozvolio ali pod uvjetom da joj se ne približava. Ona reče: ‘Tako mi Allaha, njega ništa više ne pokreće”, odnosno on više nema želje za ženama. On plače od kako je Allahov Poslanik, s.a.v.s., naredio njihov bojkot pa sve do sad. Četrdeset dana on plače, zbog toga što nije znao kakav će biti konačni ishod tog bojkota. “Neki iz moje rodbine sugerirali su mi: ‘Da si zamolio Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da tvoja supruga ostane s tobom! To je dozvolio ženi Hilala b. Umejje.’ Rekao sam: ‘Neću tražiti dozvolu za to od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem! Ja ne znam šta bi mi Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao ako bih od njega zatražio dozvolu, jer sam mlad. Tako sam proveo još deset noći te se navršilo pedeset noći otkako je ljudima zabranjeno da govore s nama.’ Dalje kazuje: Pedesete noći, nakon što sam klanjao sabah na krovu jedne od naših kuća, čuo sam

telala s vrha brda Sel' na koje se popeo- a to je poznato brdo u Medini- kako iz svega glasa viče: 'Ka'be b. Malik, raduj se!' On kazuje: "Pao sam na sedždu. Znao sam da je došao izlaz." Prema Ka'bu b. Maliku pošao je i neki konjanik da ga obraduje, a isto tako otišli su i prema Hilalu b. Umejji i Murari b. er-Rebi'u da ih obavijeste da im je Allah oprostio. Dođe mi telal pješice i konjanik, međutim, muštulukom je obradovan telal jer je glas bio brži od konja. Dalje pripovijeda: "Dao sam mu svoja dva haljetka", jer nije imao druge odjeće, međutim, posudio je od rođaka ili od komšija druga dva, obukao ih, pa svoju odjeću dao onome koji ga je obradovao. Onda je krenuo s namjerom da vidi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Naime, Allahov Poslanik, s.a.v.s., obradovao je ljude nakon sabah namaza viješću da je Uzvišeni Allah oprostio spomenutoj trojici. Dalje prenosi: "Krenuo sam do Allahovog Poslanika, s.a.v.s., - dakle to mu je bio cilj – dok su me skupine ljudi susretale i čestitale mi na primanju pokajanja, sve dok nisam ušao u džamiju." Dalje kazuje: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, sjedio je, a oko njega su bili ashabi. Talha b. Ubejdullah je skočio, pohrlio prema meni, rukovao se sa mnom i čestitao mi primanje pokajanja." Dalje prenosi: "A, tako mi Allaha, nijedan drugi muhadžir nije to učinio.Taj Talhin gest nikad neću zaboraviti." I kad je stao pred Allahovog Poslanika, s.a.v.s., lice mu je sjalo od radosti jer ga je radovalo, s.a.v.s., da Uzvišeni oprosti ovoj trojici koji su iskreno vjerovali u Allaha i Njegovog Poslanika, s.a.v.s., radovalo ga je da budu obaviješteni o iskrenosti svoga imana. Preko njihovih glava prejahale su ogromne poteškoće u vidu bojkota ljudi svih pedeset dana. Čak je Allahov Poslanik, s.a.v.s., nakon četrdesetog dana bojkota naredio još i da ne prilaze svojim ženama. Rekao je: 'Raduj se najsretnijem danu otkako si se rodio!' Upitao sam: 'Je li to od tebe, Allahov Poslaniče, ili od Allaha?' On reče: 'Nije od mene, nego od Allaha!' Ovo pitanje je iz razloga što je ono što dolazi od Uzvišenog Allaha, plemenitije, vrijednije i veličanstvenije. Ka'b dalje kazuje da se za svoje pokajanje odrekao od imetka dajući ga kao milostinju u ime Allaha. Međutim, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Bolje je da sebi ostaviš dio svog imetka.' Rekao sam: 'Zadržat ću svoj dio imetka iz Hajreba.' Zatim je Ka'b spomenuo da je u njegovo pokajanje ušlo i to da, pošto ga je Uzvišeni Allah spasio zbog istine, govori samo istinu. I tako je i bilo, nikada poslije toga, nije slagao,nakon što mu je Uzvišeni Allah oprostio. Ovaj ashab je bio primjer kada se govorilo o istinoljubivosti jer je Uzvišeni Allah o njemu i njegova dva druga objavio: "O vjernici, bojte se Allaha i budite s onima koji su iskreni." (et-Tevba,119.) Uzvišeni Allah je objavio ajete koji govore o Njegovoj blagodati koju je podario njima u vidu oprosta u ajetima sure et-Tevba117-119: " Allah je oprostio Vjerovjesniku, i muhadžirima i ensarijama, koji su ga u teškom času slijedili, u vrijeme kada se srca nekih od njih zamalo nisu pokolebala: On je poslije i njima oprostio. On je prema njima, zaista, milosrdan i milosti. A i onoj trojici čiji je slučaj bio odgođen, tako da im je zemlja, koliko god da je bila prostrana, postala tijesna, i bilo im se stisnulo u dušama njihovim, i vidjeli su da nema utočišta od Allaha nego samo u Njega. On je poslije i njima oprostio da bi se i ubuduće kajali, a Allah je, uistinu, stalni Primatelj pokajanja, Milostivi. O vi koji vjerujete, bojte se Allaha i budite s onima koji su iskreni!." Ka'b kazuje: "Tako mi Allaha, nije mi Uzvišeni Allah dao blagodat, veličanstveniju po mom sudu, od kako me je uputio da primim islam, kao što mi je dao da kažem istinu Allahovom Poslaniku, s.a.v.s., tj., blagodat da mu ne slažem i propadnem, kao što su propali oni koji su slagali. Uzvišeni je kazao o onima koji su slagali, kada je spustio objavu, najteže što je rekao o ikom. Kazao je: 'Kad se među njih vratite, zaklinjat će vam se Allahom, samo da ih se okanite, pa okanite ih se jer su oni pogan i prebivalište njihovo bit će džehennem kao kazna za ono što su radili. Oni vam se zaklinju zato da biste bili zadovoljni njima. Ako vi budete zadovoljni njima, Allah sigurno nije zadovoljan

narodom nevjerničkim. (et-Tevba, 95, 96.). Nas trojica bili smo izostavljeni od onih kojima je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, primio opravdanje, nakon što su se zakleli, zatražio za njih oprost i dao im prisegu. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, sačekao je da o našem slučaju presudi Allah. O tome je Uzvišeni rekao: 'I onoj trojici čiji je slučaj bio odgođen...' Ono što je Allah ovdje spomenuo ne odnosi se na izostajanje iz pohoda, nego na Poslanikovo, sallallahu alejhi ve sellem, odgađanje našeg problema i odvajanja našeg slučaja od onih koji su mu se zakleli i pravdali i njegovo prihvatanje tog njihovog opravdanja." Ka'b b. Malik naveo je da je Poslanik u Pohod na Tebuk pošao četvrtkom (volio je na put poći četvrtkom), te da se vratio kad je jutro odmaklo, i da je prvo ušao u džamiju te obavio dva rekata. Ovo je bio njegov sunnet, s.a.v.s., da kada se vrati u svoje mjesto ne započinje ništa drugo prije posjete džamiji."

http://www.sunnah.global/hadeeth/bs/show/4820